

“ รัฐบาลได้ออกมาตรการส่งเสริม SME ไทย เพื่อให้เกิดการพัฒนาทั่วถึงอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองต่อความต้องการ SME ไทย ”

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในฐานะหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภายในประเทศ (SME) ได้มีการจัดทำแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2555-2559) **จึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ** ในการวางแผนการปฏิบัติตามมาตรการของรัฐ ตลอดจนการประเมินผลการดำเนินงานภายหลังการดำเนินมาตรการส่งเสริม SME

ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรการส่งเสริม SME ตามนโยบายรัฐบาลและแผนส่งเสริม SME ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2555-2559)

มาตรการส่งเสริม SME

ยุทธศาสตร์ตามแผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2555-2559)

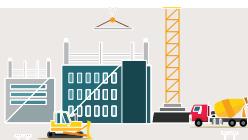
มาตรการทางการเงิน

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของ SME
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การส่งเสริม SME ให้เติบโตอย่างสมดุลตามศักยภาพของพื้นที่
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การเสริมสร้างศักยภาพ SME ให้เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

มาตรการทางภาษี

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของ SME
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การส่งเสริม SME ให้เติบโตอย่างสมดุลตามศักยภาพของพื้นที่
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การเสริมสร้างศักยภาพ SME ให้เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

มาตรการด้านการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน

- ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของ SME
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การส่งเสริม SME ให้เติบโตอย่างสมดุลตามศักยภาพของพื้นที่
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การเสริมสร้างศักยภาพ SME ให้เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

มาตรการด้านปัจจัยเอื้ออำนวยในการดำเนินธุรกิจ

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของ SME
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การส่งเสริม SME ให้เติบโตอย่างสมดุลตามศักยภาพของพื้นที่
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การเสริมสร้างศักยภาพ SME ให้เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

บทสรุปการประเมินผลมาตรการส่งเสริม SME ตามนโยบายรัฐบาล ในช่วงปี พ.ศ. 2557-2559

การประเมินผลการดำเนินมาตรการส่งเสริม SME ตามนโยบายรัฐบาล CIPP Model ซึ่งเป็นวิธีการประเมินการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Methodology) ได้ถูกคัดเลือกมาเพื่อเป็นเกณฑ์การประเมิน โดยข้อมูลที่น่ามาเพื่อการประมวลผลนั้นได้รับจากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม การตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องในการดำเนินมาตรการ และการเข้าสัมภาษณ์หน่วยงานผู้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

กรอบการประเมิน

ผลการประเมิน

สภาวะแวดล้อม (Context)

เหตุผลความจำเป็นของโครงการ
ความสอดคล้องกับแผนฯ 3
ความสอดคล้องของเป้าหมายกับความจำเป็นของโครงการ
นโยบายการดำเนินโครงการ

ทรัพยากร (Input)

ข้อตกลงแนวทางการดำเนินงาน
กรอบงบประมาณ
ระยะเวลา
ความสอดคล้องระหว่างมาตรการกับเป้าหมาย

กระบวนการ (Process)

แผนงานการดำเนินโครงการ
ปัญหาของโครงการ
ความเหมาะสมของวิธีการดำเนินงานและมาตรการ
การจัดทำโครงการติดตามและประเมินผลโครงการ

ผลลัพธ์ (Product)

ผลผลิตที่เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์
การพัฒนาของวิสาหกิจที่เข้าร่วมโครงการ
ผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ
ความมีประสิทธิภาพและแนวโน้มความยั่งยืนของผลการดำเนินโครงการ

ผลรวมการประเมิน

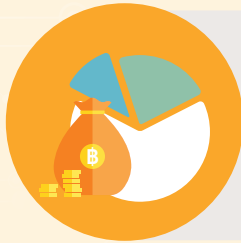

ที่มา: มูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

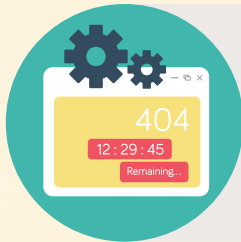
- หมายเหตุ: ● สีเขียว หมายถึง การดำเนินการที่เป็นไปในแนวทางที่ดี
● สีเหลือง หมายถึง การดำเนินการที่ยังมีข้อพึงสังเกต
● สีแดง หมายถึง การดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมาย หรือขาดการสนับสนุนตามความจำเป็น หรือไม่มีการดำเนินการ

จากการศึกษาและประเมินมาตรการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สามารถสรุปได้ว่า **แนวทางการดำเนินการส่งเสริม SME ระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2559 เป็นการดำเนินงานที่เป็นไปตามเหตุผล และความจำเป็นของการแก้ปัญหาและให้การสนับสนุนแก่ SME ไทยในปัจจุบัน** โดยมีการตั้งเป้าหมาย และวิธีการดำเนินงานที่สอดคล้อง เพื่อการบรรลุผลการดำเนินงานอย่างสมบูรณ์

ข้อพึงสังเกตในการดำเนินงาน

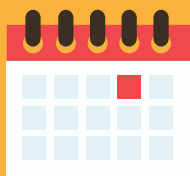
ปัจจัยด้านงบประมาณการดำเนินโครงการ การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนจากรัฐที่ไม่ทั่วถึง ส่งผลให้บางหน่วยงานไม่ได้รับเงินสนับสนุนตามความจำเป็น ทำให้การดำเนินงานส่งเสริม SME เกิดความล่าช้า และไม่เกิดผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

วิธีการดำเนินงานที่ไม่สอดคล้องกับบริบทของ SME ไทยส่งผลให้มีจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการในระดับไม่สูงและเกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจเบื้องต้นในระดับต่ำ อาทิ โครงการกองทุนร่วมลงทุนในกิจการ SMEs (SMEs Private Equity Trust Fund) อันมีปัญหการดำเนินงานเนื่องมาจากวิธีการดำเนินงานที่ไม่เหมาะสมต่อความรู้ความเข้าใจของ SME ไทย

แม้การดำเนินมาตรการส่งเสริมจะมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง หากแต่ขาดการศึกษาระดับการพัฒนาของ SME ที่เข้าร่วมโครงการ ส่งผลให้ไม่ทราบระดับการพัฒนาที่แท้จริงของ SME ภายหลังจากเข้ารับการสนับสนุน และไม่สามารถหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริม SME ได้อย่างเหมาะสมในอนาคต

ปัญหาที่ SME ไทยประสบ ?

1. ความไม่พร้อมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย ในการดำเนินธุรกิจในบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี (Disruptive Technology)
2. ทัศนคติเชิงลบในการเข้าร่วมโครงการบางประเภท อาทิ มาตรการทางภาษี
3. การขาดความรู้ในเรื่องของการบริหารธุรกิจที่เป็นมาตรฐาน

ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินมาตรการส่งเสริม SME

1. การสนับสนุนด้านการเงิน

รัฐบาลควรมีการจัดตั้งงบประมาณเพื่อการสนับสนุนทางการเงินแก่ SME โดยเฉพาะ

2. การพัฒนาด้านกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

พัฒนาในลักษณะของการเพิ่มเติมบทกวันให้มากขึ้น เพื่อส่งเสริมความคล่องตัวและยืดหยุ่นในการดำเนินงาน สนับสนุนวิสาหกิจ เนื่องจากปัจจุบันขั้นตอนต่างๆ ตามกฎหมายยังต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน ที่ค่อนข้างนาน และไม่สอดคล้องกับความต้องการ การให้ความช่วยเหลือแก่ SME ในสถานการณ์จริง

3. การดำเนินมาตรการในลักษณะการบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์

การดำเนินมาตรการที่มีการดำเนินไปพร้อมกับมาตรการส่งเสริมประเภทอื่น มีแนวโน้มประสบความสำเร็จในการพัฒนา SME สูงกว่าการดำเนินเพียงมาตรการเดียวในโครงการ อาทิ การดำเนินมาตรการทางการเงินควบคู่กันกับมาตรการด้านการพัฒนาขีดความสามารถ และมาตรการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการดำเนินกิจการในลักษณะส่งเสริมและสอดคล้องกัน เพื่อเป็นการแก้ปัญหาทั้งระบบในคราวเดียว

4. กลไกทางสถาบัน

การคัดเลือกหรือมอบหมายภารกิจแก่หน่วยงานควรพิจารณาภารกิจหลักของหน่วยงานนั้นประกอบ และมอบหมายงานให้สอดคล้องกับภารกิจหลักขององค์กร

5. ความต่อเนื่องของการดำเนินมาตรการ

การจัดสรรงบประมาณแก่หน่วยงานหลักที่มีส่วนร่วมในการให้ความสนับสนุนแก่ SME ควรมีความต่อเนื่อง เพื่อการวางแผนโครงการ และการดำเนินการตามมาตรการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบในระยะยาว

6. การเผยแพร่ข่าวสารและการประชาสัมพันธ์

ภาครัฐควรตั้งหน่วยงานกลางเผยแพร่ข่าวสารของโครงการผ่านช่องทางสื่อต่างๆ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ เว็บไซต์ และผ่านหน่วยงานร่วมอื่นๆ ตลอดจนการจัด Road show ในภูมิภาคต่างๆ เนื่องจากปัจจุบันข่าวสารด้านการส่งเสริม SME ยังเป็นที่จำกัดในกลุ่มผู้เกี่ยวข้องร่วมโครงการเท่านั้น

ข้อเสนอแนะต่อการประเมินผลการส่งเสริม SME

การศึกษาแนวทาง การพัฒนาวิสาหกิจ ตามกลุ่มเป้าหมาย 1.

ภาครัฐควรมีการจัดทำ การศึกษาแนวทางส่งเสริม SME เป็นกลุ่มเฉพาะ ได้แก่ กลุ่มเมล็ดพันธุ์ (Seed) กลุ่มเริ่มต้น (Start-up) กลุ่มเติบโต (Rising-star) และ กลุ่มฟื้นฟู (Turn-around) เนื่องจากลักษณะกิจการทั้ง 4 แบบมีรูปแบบความต้องการ การสนับสนุนที่แตกต่างกัน

การกำหนดนิยาม และศัพท์บัญญัติ ในเชิงบูรณาการ 2.

รัฐบาลควรมอบหน้าที่แก่หน่วยงาน รัฐเพียงหนึ่งหน่วยงาน ในฐานะ แกนหลักในการจัดร่างคำจำกัดความ คำว่า "วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม" และ "ประเภทของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม" อย่างเป็นทางการ โดยระดมความคิดเห็น จากหน่วยงานที่มีส่วนร่วมในการให้ การส่งเสริม SME ตลอดจนเผยแพร่ คำนิยามนี้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การกำหนดช่วง ระยะเวลาที่เหมาะสม ในการประเมินผล 3.

การประเมินผลการส่งเสริม SME ควรมีการทำการศึกษา เพื่อติดตามและประเมิน ผลสัมฤทธิ์ในระยะ 3 ปี เพื่อให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ อันเกิดจากการส่งเสริมที่มี แนวโน้มความยั่งยืน

ระบบการจัดเก็บข้อมูล การติดตามการส่งเสริม วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม 4.

ภาครัฐควรจัดตั้งหน่วยงานกลาง ในการพัฒนาและรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับโครงการส่งเสริม SME ตลอดจน ข้อมูลการติดตามและ ประเมินผลข้อมูลทั้งระบบ ตลอดจน พัฒนาการจัดเก็บฐานข้อมูลด้วย ระบบสมัยใหม่ เช่น การรวบรวมผ่าน โปรแกรม Quattric เป็นต้น เพื่อให้ ง่ายแก่การเรียกใช้ข้อมูลและ สามารถทำการแสดงผล เบื้องต้นได้ทันที

การบูรณาการ ระหว่างหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง

รัฐบาลควรมอบหน้าที่แก่ หน่วยงานรัฐเพียงหนึ่งหน่วยงาน ในฐานะแกนหลักในการเร่งสร้าง การมีส่วนร่วมระดับหน่วยงาน อาทิ การร่วมร่าง MOU ระหว่าง หน่วยงานต่างๆ เนื่องจาก การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมจำเป็นต้องอาศัย ความร่วมมือกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องที่ชำนาญการเฉพาะด้าน

